

BELÜGYMINISZTERIUM
Nyilvántartó Központ

21
Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

82-21-12/1972.

059 számú példány

A MINISZTERIUM MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ával
figyelemmel

A Belügyminisztérium
Nyilvántartó Központ
ÜGYRENDJE

E. Karan

1972. október 6.

BELÜGYMINISZTERIUM
Nyilvántartó Központ

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

82-21-12/1972.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A Belügyminisztérium
Nyilvántartó Központ
ÜGYRENDJE

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Gayerfőnök: dr. Nykó kapott.

SZIGORÚAN TITKOS!	
Ikt. sz.: 40 — <i>34-22/72</i>	Lap sz.: <i>1. v. 1.</i>
Érk.: <i>72. XII. 18.</i>	
Ügyintéző.	

Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

13/1826

1

BELÜGYMINISZTERIUM
Nyilvántartó Központ

Szigorúan titkos!
Különösen fontos!

82-21-12/1972.

Jóváhagyom:

RÁCZ SÁNDOR s. k.

rendőr vezérőrnagy,
a belügyminiszter első helyettese

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-a
figyelemmel

A Belügyminisztérium
Nyilvántartó Központ
ÜGYRENDJE

I. fejezet

A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ feladatai

1. A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központja (a továbbiakban: BM. Ny. K.) a belügyminiszter első helyettesének alárendelt központi szerv, mely a Belügyminisztérium szervezeti tagozódásában meghatározott helyének és kötelezettségének megfelelően:

- jogszabályok, parancsok, utasítások és szabályzatok alapján nyilvántartja az állambiztonsági, bűnügyi, az igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti (a továbbiakban: igazgatásrendészeti) tevékenység segítése érdekében szükséges — meghatározott személyekre, tárgyakra, gépjárművekre, bűncselekményekre, továbbá a BM-szervek hálózatára vonatkozó — adatokat, nyilvántartásait az előírásoknak megfelelően naprakészen vezeti;
- központosított nyilvántartásaival, folyamatos adat-szolgáltatással, krimináltechnikai és egyéb nyilvántartási eszközökkel segíti a BM. állambiztonsági, bűnüldöző, igazgatásrendészeti szerveinek megelőző, felderítő munkáját;
- az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti tevékenység — nyilvántartásban kimutatható — tendenciáinak mérésével, ezek jelzésével segíti a Belügyminisztérium felső vezetőit elhatározásaik kialakításában;
- a büntetőeljárásban részt vevő szervekkel együttműködve biztosítja a nyilvántartásokban a törvényesség érvényesülését és erősítését, szakirányítást, felügyeletet és ellenőrzést gyakorol a BM-szervek állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti fel-

adataihoz kapcsolódó nyilvántartási és adatszolgáltatási tevékenysége felett.

2. Fő feladatainak végrehajtása során:

a) folyamatos, gyors és pontos adatszolgáltatást teljesít:

- a BM. állambiztonsági, bűnügyi, igazgatási és rendészeti szervei részére igényeiknek és jogosultsági körüknek megfelelően;
- jogszabályokban meghatározott módon és mértékben az állami, társadalmi, gazdasági szervek, valamint az állampolgárok részére;

b) a központosított nyilvántartás adatai alapján a hálózatra, egyes személyekre, eseményekre, bűncselekményekre vonatkozó adatokat figyelemmel kíséri, a kimutatható tendenciákról a BM. felső vezetőit és az illetékes szerveket — az operatív beavatkozás elősegítése érdekében — tájékoztatja;

c) a nyilvántartásra vonatkozó politikai, jogpolitikai, operatív és ügyviteli követelmények gyakorlatban történő egységes, illetve sajátos érvényesülése érdekében ellátja az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatási és rendészeti nyilvántartások elvi irányítását és szakfelügyeletét;

d) az illetékes parancsnokokkal együttműködve biztosítja, hogy a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott személyeket és adatokat vegyenek nyilvántartásba, illetve a nyilvántartásba vételek és törlések megalapozottak legyenek. Szükség esetén a belügyi szervek figyelmét felhívja az adatok többirányú ellenőrzésére;

e) biztosítja a BM. Ny. K. és szerveinél irattározott politikai, operatív, történelmi értékű anyagok egységes, korszerű tárolását és kezelését, ennek alapján elősegíti az elemző és kutatómunka tervszerűségét, az adatok sokoldalú hasznosítását;

f) általánosítja a korszerűbb, egyszerűbb és hatékonyabb nyilvántartási gyakorlatot, feltárja és megszünteti az indokolatlan átfedéseket, párhuzamosságokat. Kezdeményezi a BM. nyilvántartó szerveinek korszerű nyilvántartási eszközökkel való ellátását;

g) biztosítja az állam- és szolgálati titkot képező központosított nyilvántartási iratoknak, adatoknak a titkos ügykezelési és nyilvántartási szabályzatok szerinti kezelését, őrzését.

3. A nyilvántartó munka eredményessége és hatékonysága, a törvényesség következetes érvényesítése érdekében a BM. Ny. K. szorosan együttműködik a Belügyminisztérium állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti, valamint az igazságügyi (bíróági és ügyészségi) szervekkel.

II. fejezet

A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ szervei és feladatai

4. A BM. Ny. K. szervezeti felépítése:

- a) Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály (1. Osztály);
- b) Bűnügyi Nyilvántartó Osztály (2. Osztály);
- c) Lakcím- és Közlekedésnyilvántartó Osztály (3. Osztály);
- d) BM. Ny. K. Törzs.

A) Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály:

5. Nyilvántartja:

- a) akiket a BM. állambiztonsági szervei a Magyar Népköztársaság állami és társadalmi rendje ellen elkövetett ellenséges politikai tevékenységük, magatartásuk miatt ellenőrzés, bizalmas nyomozás alatt tartottak, vagy tartanak;
- b) a konspiráltan körözötteket;
- c) a vizsgálati eljárás alá vontakat;
- d) akiket a bíróság politikai bűncselekmények miatt elítélt;
- e) akikre vonatkozóan a BM. állambiztonsági szervei fel szabadulás előtti ellenséges, fasiszta, antidemokratikus magatartásuk, tevékenységük, állásuk, tisztségviselésük miatt kompromittáló, vagy terhelő adatokkal rendelkeznek, és ellenőrzésük, figyelemmel kísérésük állambiztonsági érdekből szükséges;
- f) az állami, társadalmi rendre veszélyes elemeket, és a politikai bűncselekmények miatt a Btk. 60. §., illetve a büntetőeljárásról kívül alkalmazott rendőrhatalósági figyelmeztetésben részesített személyeket;
- g) a még fel nem derített ismeretlen tettesek által elkövetett nagyobb társadalmi veszélyességű politikai bűntetteket;
- h) az ellenséges, gyanús bel- és külföldi címekeket;

- i) az állambiztonsági szervek által figyelőztetett személyeket;
- j) nyilvántartja továbbá az állambiztonsági szervek hálózatát, azok operatív szempontból legfontosabb kapcsolatait, a konspirált és találkozási lakásokat, azok legalizálóit, illetve tulajdonosait, valamint a reájuk vonatkozó anyagokat.

6. Őrzi, rendszerezi, kezeli:

- az állambiztonsági szervek által kizárt hálózati személyek anyagait;
- a BM. állambiztonsági szervek operatív és vizsgálati munkája során keletkezett iratokat;
- a felszabadulás előtti időkre vonatkozó irattározott anyagokat;
- a történelmi, politikai és operatív értékű bizalmas okmányokat, dokumentációkat azok jellege, tárgya és témaköre szerint.

7. A BM. állambiztonsági szerveinek illetékes vezetőivel együttműködve ellenőrzi:

- a) az állambiztonsági szervek részére parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre történő teljesítését;
- b) a nyilvántartásba vételek, adatmódosítások, adatkiegészítések, a nyilvántartásból való törlések jogszerűségét, megalapozottságát;
- c) a személyek — kompromittáltságától függő — további nyilvántartásának indokoltságát, az alapnyilvántartásból kutatónyilvántartásba, vagy fordítva történő áthelyezését és törlését, illetve kezdeményezi ezeket;
- d) az adatszolgáltatás pontosságát, megbízhatóságát.

Az észlelt hibák megszüntetése érdekében az illetékes parancsnok útján intézkedik.

8. Nyilvántartásaiból, adattáraiból, irattáraiból az arra jogosultak részére folyamatosan:

- adatszolgáltatást teljesít;
- hatáskörén belül betekintést engedélyez az általa őrzött okmányokba;
- meghatározott személyekről, ügyekről összefoglaló jelentést készít.

9. Az állambiztonsági munka nyilvántartási adatok alapján észlelhető tendenciáinak jelzése érdekében a központosított nyilvántartásokban elemzéseket végez és megállapításait jelenti az illetékes vezetőknek.

Időszakos jelentéseket, értékeléseket készít:

- a bizalmas nyomozás, ellenőrzés alá vontak operatív nyilvántartási helyzetéről;
- az állambiztonsági szervek hálózatának számszerűségéről, összetételéről, főbb tevékenységének és foglalkoztatásának alakulásáról;
- a nyilvántartással összefüggő egyéb kérdésekről.

10. A nyilvántartás fejlesztése, korszerűsítése körében az illetékes vezetőkkel együttműködve biztosítja:

- a) a szervek nyilvántartásainak az Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztály központi nyilvántartásaival összhangban történő fejlődését, működését;
- b) az állambiztonsági nyilvántartásokban szereplők adatainak gépi adathordozókra való felvételét, kiegészítését, helyesbítését;
- c) az állambiztonsági nyilvántartásokra, módosításokra vonatkozó javaslatok elkészítését, véleményezését.

11. Ellenőrzi, segíti:

- az állambiztonsági csoportfőnökségek, önálló osztályok;
- a megyei állambiztonsági szervek;
- a Határőrség Felderítő Osztály;
- a BM. Belbiztonsági Osztály

nyilvántartóinak munkáját, nyilvántartási feladatainak végrehajtását.

B) Bűnügyi Nyilvántartó Osztály:

12. Nyilvántartja:

- a) a jogerősen elítélt, figyelmeztetésben (Btk. 60. §.), nevelőintézkedésben részesített, rendőrhatalósági felügyelet, kitiltás hatálya alatt álló, valamint egyes súlyosabb társadalmi veszélyességű szabálysértésért elmarasztalt személyeket, a jogszabályokban meghatározott ideig;
- b) a közbiztonságra veszélyes elemeket, a határozattal elrendelt operatív feldolgozásokat, valamint — a bírósági eljárás befejezéséig — a súlyosabb társadalmi veszélyességű büntett miatt eljárás alá vont személyeket;
- c) a rendőri szervek által veszélyes bűnözővé nyilvánított személyeket;
- d) bűnelkövetési módszerük, személyleírásuk, különös ismertető jelük, ál- és gúnynevük szerint a veszélyes bűnözőket és azon személyeket, akiknek bűnismétlő magatartásával számolni lehet, továbbá a még fel nem derített ismeretlen tettesek által elkövetett nagyobb társadalmi veszélyességű büntetteket (modus operandi nyilvántartás);
- e) a bűnügyi nyomozó szervek hálózatát, azok operatív szempontból legfontosabb kapcsolatait, a konspirált és találkozási lakásokat, azok legalizálóit, illetve tulajdonosait, valamint a reájuk vonatkozó anyagokat;
- f) a rendőri szervek által környezettanulmányozott személyeket;
- g) az országosan körözött személyeket és az egyedi sajátosságokkal rendelkező körözött tárgyakat, valamint az ismeretlen személyazonosságú holttesteket.

13. Őrzi, rendszerezi, kezeli:

- a politikai és köztörvényes bűncselekmények miatt őrizetbe vett és előzetes letartóztatásba helyezett személyek ujjnyomat- és fényképgyűjteményeit, az ismeretlen bűnelkövetők helyszíni ujjnyomait;

- a használtcikk felvásárlását végző kereskedelmi egységeknél értékesített egyedi azonosításra alkalmas tárgyak adatait;
- a bünygyi szervek operatív és vizsgálati munkája során keletkezett egyes okmányokat.

14. A bünygyi nyomozó szervek vezetőivel együttműködve ellenőrzi:

- a) az adatszolgáltatási kötelezettség parancsokban, utasításokban előírt határidőre történő teljesítését;
- b) az adatszolgáltatás pontosságát, megbízhatóságát;
- c) a nyilvántartásba vétel, adatmódosítás, adatkiegészítés, nyilvántartásból törlés (kizárás) jogszerűségét, megalapozottságát;
- d) a személyeknek a társadalomba való beilleszkedésétől, magatartása alakulásától és személyi körülményeiktől függő további nyilvántartásának indokoltságát, kezdeményezi törlésüket, vagy más nyilvántartásba történő áthelyezésüket.

Az észlelt hibák megszüntetése érdekében az illetékes parancsnok útján intézkedik.

15. Nyilvántartásaiból, adattáiraiból, irattáiraiból az arra jogosultak részére folyamatosan:

- adatszolgáltatást teljesít;
- betekintést engedélyez az általa őrzött okmányokba;
- meghatározott személyekről, ügyekről gyors információt ad, vagy összefoglaló jelentést készít;
- jogszabályokban meghatározott módon és mértékben adatokat szolgáltat állami, társadalmi szervek és intézmények részére.

16. A BM. illetékes vezetőinek utasítására, vagy saját kezdeményezésére — nyilvántartásai alapján — a bünygyi munka bizonyos tendenciáiról, a tapasztalt gyakorlatra vonatkozóan jelentéseket készít és szignalizál az illetékes szerveknek.

Időszakos jelentéseket készít:

- a bünygyi és operatív nyilvántartás helyzetéről;

- a bűnügyi nyomozó szervek hálózatának számáról, összetételéről, foglalkoztatásának alakulásáról;
- a nyilvántartással összefüggő egyéb kérdésekről.

17. Szerkeszti a körözések segédleteit (Körözési Értesítő, Körözési Mutató, Körözési Tájékoztató, a veszélyes bűnözők adatait tartalmazó névmutató) és ezekkel ellátja a büntetőeljárársban részt vevő szerveket (rendőrség, ügyészség, bíróság).

18. Daktiliszkópiái nyilvántartást vezet, azonosításokat folytat és szakértői tevékenységet lát el.

19. A bűnüldöző szervek igényeinek megfelelően — konspiratív és nyílt körözések céljára — mozaikportrét készít.

20. A nyilvántartás fejlesztése, korszerűsítése körében az illetékes vezetőkkel együttműködve biztosítja:

- a) a szervek nyilvántartásainak a Bűnügyi Nyilvántartó Osztály központi nyilvántartásaival összhangban történő fejlődését, működését;
- b) a bűnügyi nyilvántartásokban szereplők adatainak gépi adathordozókra való felvételét, kiegészítését, helyesbítését;
- c) a bűnügyi nyilvántartásokra, módosításokra vonatkozó javaslatok elkészítését, véleményezését.

21. Ellenőrzi, segíti a rendőrfőkapitányságok bűnügyi nyilvántartóinak munkáját, a nyilvántartási feladatok végrehajtását.

C) Lakcím- és Közlekedésnyilvántartó Osztály:

22. Nyilvántartja:

- a) az ország területén élő, személyi igazolvánnyal ellátott magyar állampolgárokat, fényképet, személyi és egyéb adatokat tartalmazó „adatlapon”. Ehhez kapcsolódóan folyamatosan vezeti a személyi igazolvánnyal ellátott állampolgárok:
 - anyakönyvi adataiban bekövetkezett változásokat;
 - állandó és ideiglenes lakcímeit;
 - magyar állampolgárság kötelékéből történő elbocsátását, állampolgárságától való megfosztását, visszahonosítását;

- legálisan kiutazók hazatérés-megtagadását, illegális külföldre távozását, külföldről való végleges visszatérést;
 - szabadságvesztés büntetésének megkezdését és idejét;
 - személyi igazolvánnyal történt ellátása, illetve lakcím bejelentése időpontjában fennálló családi, munkahelyi és egyéb adatait, 14 éven aluli gyermekeit;
 - a BM. és a büntetőeljárásban részt vevő más szervek által, különböző okok alapján figyelőztetett személyeket.
- b) az 1945. óta kiadott személyi igazolványokat betűjelzés és sorszám szerint;
- c) a gépjárművezetői engedéllyel rendelkező személyeket, valamint azok személyi adataiban bekövetkezett és az engedélyekkel kapcsolatos változásokat.
- d) a hatósági jelzésekkel ellátott gépjárműveket rendszám szerint;
- e) a személyi tulajdonban levő gépjárműveket az üzem-bentartók neve és egyéb operatív célból szükséges ismérvek szerint.

23. Őrzi, rendszerezi, kezeli:

- a lakcím- és közlekedés-nyilvántartás céljaira beérkezett okmányokat, bizonylatokat;
- az okmányfeldolgozás alapján keletkezett bizonylatokat azok jellege, tárgya és témaköre szerint.

24. Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek (BM. területi szervei, KPM., helyi tanácsok stb.) vezetőivel együttműködve ellenőrzi:

- az adatszolgáltatási kötelezettség parancsokban, utasításokban, szabályzatokban előírt határidőre történő teljesítését;
- az adatszolgáltatás pontosságát, megbízhatóságát.

Az észlelt hibák megszüntetése érdekében intézkedik.

25. Nyilvántartásaiból, adattáraiból, irattáraiból folyamatosan adatokat, arckép- és iratmásolatokat szolgáltat:

- a) a BM. szervei részére valamennyi nyilvántartási adatról;
- b) a figyelőzött személyekről — szükség szerint — a BM- és a büntetőeljárásban részt vevő szerveknek;
- c) állami, társadalmi szerveknek és intézményeknek az állampolgárok állandó és ideiglenes lakcíméről;
- d) magánszemélyek részére saját jelenlegi és előző, valamint a keresett személy lakcíméről;
- e) indokolt esetben gépjárművezetői, vagy gépjárműügyekben.

26. A BM. vezetőinek utasítására, vagy saját kezdeményezésre a lakcím- és közlekedés-nyilvántartás során tapasztalt bizonyos tendenciákról értékelő, elemző jelentéseket készít és szignalizál az illetékes szerveknek.

Időszakos jelentéseket készít:

- a lakcímnyilvántartás helyzetéről;
- a gépjárművezetői- és gépjármű-nyilvántartás helyzetéről (kiadott, bevont okmányok, gépjárművezetői és gépjármű állomány stb.);
- a nyilvántartással összefüggő egyéb kérdésekről.

27. A nyilvántartás fejlesztése, korszerűsítése körében az illetékes vezetőkkel együttműködve biztosítja:

- a) a szervek nyilvántartásainak a Lakcím- és Közlekedés-nyilvántartó Osztály központi nyilvántartásaival összhangban történő fejlődését, működését;
- b) a lakcím- és közlekedés-nyilvántartás összhangját;
- c) a lakcím- és közlekedés-nyilvántartásban levő adatoknak — szükség szerinti — gépi adathordozókra való felvételét, az adatok kiegészítését, helyesbítését;
- d) a lakcím- és közlekedés-nyilvántartás szabályozására, módosítására vonatkozó javaslatok elkészítését, véleményezését.

28. Ellenőrzi, segíti a rendőrfőkapitányságok, illetve járási, városi (kerületi) rendőrkapitányságok személyi igazolvány, lakcím- és közlekedési nyilvántartóinak munkáját, a nyilvántartási feladatok végrehajtását.

D) Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ Törzse:

29. A törzs a BM. Ny. K. vezetőjének közvetlen irányítása alatt álló, a vezetést segítő és titkársági feladatokat ellátó szerv. Alapvető feladatai:

- a) előterjesztések kidolgozása, jóváhagyásra történő előkészítése;
- b) a BM. Ny. K. és más BM-szervek közötti együttműködés és koordináció erősítése, a nyilvántartási munka elveinek és egységes gyakorlati megvalósulásának elősegítése;
- c) közreműködik a BM. nyilvántartásainak korszerűsítésére, egyszerűsítésére vonatkozó tervezetek kidolgozásában, jóváhagyásra történő előkészítésében. A nyilvántartási munkát érintő tervezeteket a BM. Ny. K. vezetőjének utasítása szerint egyezteteti, koordinálja és véleményezteteti a társszervekkel, valamint a BM. Ny. K. osztályaival;
- d) a BM. Ny. K. vezetőjének utasításai alapján:
 - ellenőrzéseket végez a nyilvántartásra kötelezett szerveknél, valamint a BM. Ny. K. osztályain;
 - a BM. Ny. K. osztályvezetőinek javaslatait figyelembe véve összeállítja a BM. Ny. K. éves (időszakos) munka-, illetve perspektivikus tervét, elkészíti az éves és fontosabb jelentéseket;
- e) folyamatosan végzi a BM. Ny. K. működésével kapcsolatos titkársági és adminisztrációs feladatokat, irányítja és ellenőrzi az osztályok ügykezelését;
- f) elkészíti és folyamatosan vezeti az „M”-feladatok végrehajtásával kapcsolatos okmányokat, terveket, ellenőrzi naprakész állapotban tartásukat;
- g) a BM. Ny. K. vezetőjének utasítása alapján intézi a BM. Ny. K. lakás, üdültetési és egyéb szociális ügyeit, a jutalom, segély, illetményelőleg- és más pénzügyi keretekkel kapcsolatos adminisztrációt.

A törzs munkáját a BM. Ny. K. vezetője szervezi és irányítja.

III. fejezet

A vezetők feladata és hatásköre

A) Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ vezetője:

30. Szervezi, irányítja, koordinálja és ellenőrzi a BM. Ny. K. osztályainak és törzsének munkáját.

Szervein keresztül ellenőrzi, segíti az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatási és rendészeti szervek nyilvántartó egységeinek tevékenységét. Az ellenőrzések alapvető tapasztalatairól tájékoztatja az illetékes parancsnokokat.

A hatáskörébe tartozó kérdésekben munkakapcsolatot tart, levelezést folytat a BM. főcsoportfőnök-helyettesekkel, csoportfőnökökkel, a rendőrfőkapitányokkal, önálló osztályvezetőkkel, valamint más minisztériumok, főhatóságok azonos szintű vezetőivel.

31. A BM. Ny. K. rendeltetésszerű működése érdekében nyilvántartási szakkérdésekben a BM. Ügyrendjében meghatározott jogkörrel rendelkezik. Ennek megfelelően:

- a) Szakirányítást és szakfelügyeletet gyakorol a BM. állambiztonsági, bűnügyi és rendészeti szervek nyilvántartással kapcsolatos tevékenysége felett.

Biztosítja, hogy a belügyi szervek nyilvántartással kapcsolatos tevékenysége és adatszolgáltatása, az adatok feldolgozása, hasznosítása egységes elvek és gyakorlat szerint történjen.

A nyilvántartási feladatok végrehajtásáról — osztályvezetői útján — szükség szerint beszámoltatja a nyilvántartások vezetőit.

- b) Az ügykörébe tartozó szakkérdésekben parancsokat, utasításokat, szabályzatokat és körleveleket, illetve — miniszteri, miniszterhelyettesi parancsok, utasítások nyilvántartási feladatainak eredményes teljesítése érdekében — szükség szerint végrehajtási utasítást ad ki.
- c) Nyilvántartási szakkérdésekben az illetékes parancsnokok útján utasítási joga van a tárgykörben érintett egységek és nyilvántartók felé.

- d) A hatáskörébe tartozó kérdésekben más főhatóságokkal (IM., Legfőbb Ügyészség, KSH. stb.) való együttműködés során — a belügyminiszter, vagy első helyettese megbízása esetén — a Belügyminisztérium nevében jár el.

32. A központosított nyilvántartások, ellenőrzések alapján kimutatható — a belügyi feladatok ellátását befolyásoló — pozitív, vagy negatív tendenciákat, esetleg káros gyakorlatot, vagy torzulást jelenti a belügyminiszter első helyettesének. Javaslatot tesz a hibák megszüntetésére.

33. A belügyminiszter első helyetteséhez felterjeszti:

- a) A felső vezetők és szervek részére készített jelentéseket, tájékoztatókat, előterjesztéseket;
- b) A hatáskörét meghaladó kérdésekben parancsok, utasítások, szabályzatok kiadására vonatkozó javaslatokat;
- c) A BM. Ny. K. szervezetére, létszámára vonatkozó javaslatát;
- d) A BM. Ny. K. ügyrendjét, éves beszámoló jelentését, éves (időszakos) munkatervét és perspektivikus tervét;
- e) A BM. Ny. K. szükségleteinek megfelelő jelentősebb eszközök, felszerelések beszerzésére, rendszeresítésére, továbbá a beruházásokra vonatkozó — pénzügyi, anyagi szervekkel egyeztetett — javaslatait;
- f) A BM. Ny. K. egyes osztályai, vagy egész személyi állományát érintő riadó elrendelésére vonatkozó javaslatát;
- g) Parancsokban, utasításokban, szabályzatokban meghatározott összefoglalókat, időszakos országos jellegű értékelő, elemző jelentéseket, statisztikákat, terveket;
- h) A BM. Ny. K. személyi állományára vonatkozó káderfejlesztési és iskoláztatási tervet.

34. Személyes hatáskörben jár el:

- a) jóváhagyja a BM. felső vezetői részére készülő jelentéseket, javaslatokat, előterjesztéseket;

- b) jóváhagyja a BM. Ny. K. osztályai munkatervét, beszámoló jelentését;
- c) az érintett szervekkel egyetértésben javaslatot tesz a nyilvántartások fejlesztésének fő irányaira, új nyilvántartások és módszerek bevezetésére;
- d) jóváhagyja az átfogó ellenőrzések, jelentősebb elemzések, értékelések terveit és programjait;
- e) engedélyezi a magasabb parancsnoki hatáskörbe nem tartozó nyilvántartási okmányokba való betekintést, azokból összefoglaló jelentés, feljegyzés, fotomásolat készítését, illetve megküldését;
- f) elrendeli a szakmai értekezletek tartását;
- g) dönt az irányítása alá tartozó szervek tevékenységét érintő miniszteri, miniszterhelyettesi parancsok, utasítások, szabályzatok által személyes hatáskörébe utalt ügyekben.

35. A BM. Ny. K. vezetőjét — távolléte, vagy akadályoztatása esetén — általában az 1. Osztály vezetője, illetve az ezzel megbízott osztályvezető helyettesíti.

36. A BM. Ny. K. vezetőjének véleményező és tanácsadó testülete az osztályvezetői értekezlet. Feladata a nyilvántartást érintő elvi és gyakorlati kérdésekben a BM. Ny. K. vezetője döntéseinek elősegítése.

B) Az osztályvezetők:

37. Jogszabályok, parancsok, utasítások, valamint szabályzatok alapján, a BM. Ny. K. vezetője rendelkezéseinek és az általa meghatározott irányelveknek megfelelően, az egyszemélyi felelősség elvének érvényesülésével irányítják az osztályok munkáját.

Szakirányítást és szakfelügyeletet gyakorolnak a bűnüldöző, igazgatási és rendészeti szervek nyilvántartással kapcsolatos tevékenysége és nyilvántartó részlegei felett.

Az ellenőrzések tapasztalatairól a szükséges intézkedések megtétele érdekében jelentést terjesztenek a BM. Ny. K. vezetőjéhez, javaslatot tesznek a hibák megszüntetésére.

38. Felelősek az irányításuk alatt álló osztály feladatait meghatározó, illetőleg munkáját érintő jogszabályok, parancsok, utasítások, szabályzatok végrehajtásáért.

Biztosítják, hogy az osztály, valamint a munkájukhoz és szakirányításukhoz kapcsolódó nyilvántartó szervek egységes elvek és gyakorlat szerint végezzék munkájukat.

39. Nyilvántartási vonatkozású egyedi ügyekben — az illetékes parancsnokokon keresztül — utasítási joguk van a nyilvántartó, illetve a tárgykörben érintett egységek felé.

40. A BM. Ny. K. vezetőjéhez felterjesztik:

- a) javaslataikat az osztály szervezetére, létszámára, vezetői intézkedésekre, valamint parancs, utasítás, szabályzat és előterjesztés készítésére, kiadására;
- b) az osztály éves beszámoló jelentését, éves (időszakos) munkatervét és perspektivikus tervét;
- c) a nyilvántartási munka korszerűsítésére, egyszerűsítésére vonatkozó javaslatokat, tervezeteket;
- d) az átfogó ellenőrzések terveit és programjait, jelentősebb elemzéseket, értékeléseket;
- e) a személyi állományra vonatkozó káderfejlesztési és iskoláztatási terveket.

41. Személyes hatáskörben járnak el:

- a) jóváhagyják az alárendeltségükben működő alosztályok, csoportok, részlegek munkatervét, beszámoló jelentését;
- b) döntenek a nem alapvető nyilvántartási munkafolyamatok megváltoztatásáról;
- c) biztosítják a gyors és pontos adatszolgáltatást;
- d) állambiztonsági és bűnügyi operatív érdekből — a BM. illetékes vezetőinek engedélye alapján — intézik:
 - büntetett előéletű személyek részére büntetlen előéletet igazoló erkölcsi bizonyítvány kiadását;
 - elfogatóparancs megjelentetésének időleges visszatartását;

— nyilvántartási okmányokkal kapcsolatos egyéb teendőket;

- e) biztosítják a BM. Ny. K. osztályai közötti koordinációt. A feladat elvégzésében érdekelt másik osztály az ügy tárgya szerint felelős osztály felkérésére köteles közreműködni;
- f) ellátják az osztály képviselőjét a BM. más szerveinél, főhatóságoknál és külső szerveknél. A BM. Ny. K. vezetőjének külön megbízása alapján alakíthatnak ki a BM. Ny. K. egészére vonatkozó állásfoglalást;
- g) munkakapcsolatot tartanak, levelezést folytatnak csoportfőnök-helyettesig bezárólag, illetve a rendőrfőkapitányok állambiztonsági, rendőri (bűnügyi) helyetteseivel és osztályvezetőivel, valamint más főhatóságok azonos szintű vezetőivel;
- h) kötelesek a g) pontban felsorolt vezetőket az őket megillető mértékben — a munka titkosságának veszélyeztetése nélkül — nyilvántartási kérdésekről, adatokról, anyagokról tájékoztatni;
- i) engedélyezik a magasabb parancsnoki hatáskörbe nem tartozó okmányokba való betekintést, azokból összefoglaló jelentés, feljegyzés, fotomásolat készítését, illetve megküldését;
- j) saját szakterületükkel összefüggésben — az érintett osztályokkal és más BM-szervekkel előzetesen koordinálva — közleményeket, tájékoztatókat adhatnak ki az érintett belügyi szervek részére;
- k) ellátják az „M”-feladatokkal kapcsolatos tevékenységet.

C) Az alosztályvezetők:

42. Irányítják, szervezik az alosztály munkáját és ellenőrzik a feladatok végrehajtását. A végzett munkáról rendszeresen beszámolnak az osztályvezetőnek.

- a) folyamatosan gondoskodnak az alosztály nyilvántartásainak naprakész állapotban való tartásáról és azokból gyors, pontos adatszolgáltatás teljesítéséről;
- b) a különböző szervektől szakterületükre beérkező nyilvántartási anyagokat átvizsgálják, véleményezik, felülbírálják, intézkednek a nyilvántartási rendszerükbe

történő elhelyezésére. Szükség esetén anyagok visszaadásával, kiegészítésével kapcsolatban javaslattal élnek az osztályvezető felé;

- c) munkálkodnak a nyilvántartás korszerűsítésén, egyszerűsítésén;
- d) feladatkörükkel kapcsolatosan az osztály nyilvántartásaiban személyeket priorálhatnak, magasabb parancsnoki hatáskörbe nem tartozó anyagokba betekinhetnek;
- e) nyilvántartási szabályzatokban a konspiráció, éberség megtartására előírtak mellőzésével kért nyilvántartási adatok, anyagok kiadását megtagadják. (Priorálás, dossziékiadás, betekintés, személyekre vonatkozó összefoglalók, kivonatok stb.).

43. Az osztályvezetőhöz felterjesztik:

- a magasabb parancsnoki jogkörbe tartozó kérdésekkel kapcsolatos jelentéseket, javaslatokat, előterjesztéseket;
- az alosztály munkatervét, a munkáról szóló évi összefoglaló jelentéseket;
- a parancsokban, utasításokban, szabályzatokban meghatározott éves és időszakos jelentéseket, statisztikákat;
- az alosztály munkájára, munkafolyamatainak meghatározására, módosítására vonatkozó javaslatokat;
- a nyilvántartásaikban jelentkező hibákra, helytelen gyakorlatra, esetleges torzulásokra vonatkozó jelentéseket és azok megszüntetésére javasolt intézkedéseket;
- a felsőbb parancsnoki hatáskörbe tartozó betekintések engedélyezésére vonatkozó kérelmeket.

D) A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ parancsnokaira vonatkozó általános rendelkezések:

44. A BM. Ny. K. parancsnoki állománya felelős a személyi állomány eszmei, politikai egységéért, politikai és szakmai felkészültségéért, szilárd fegyelmi és magas fokú erkölcsi állapotáért, a belügyi egység állandó erősítéséért.

A BM. Ny. K. parancsnokainak kötelessége:

- a) Az irányításuk alá tartozó szerv személyzeti és kádermunkájának megszervezése, irányítása a „Személyzeti Munka Rendje”-ben foglaltak alapján. A személyi állományról való gondoskodás, jogosultságuk figyelemmel kísérése, elbírálása és teljesítése, a kérelmek, panaszok előírás szerinti intézése.
- b) Egységük káderhelyzetének rendszeres értékelése, utánpótlásának megtervezése, vezetői beosztásra alkalmas kádertartalékok nevelése. Az újonnan kinevezettek fokozott szakmai nevelése. Az állomány tagjai tevékenységének, fejlődésének figyelemmel kísérése, rendszeres értékelése.
- c) A szerv nyugdíjasairól, valamint az elhalálozottak hozzátartozóiról való gondoskodás, elhalálozás esetén a kegyeleti teendők intézése.
- d) A szerv feladatkörébe tartozó propagandamunka megszervezése, illetve a központilag szervezett propaganda-munkára javaslat kidolgozása.
- e) A szerv speciális igényeinek megfelelő kiképzés és továbbképzés megszervezése, illetve kezdeményezése, a belügyi tanintézetek oktató, nevelő munkájának segítése.

45. A BM. Ny. K. vezetője, a beosztott osztályvezetők az irányításuk alá rendelt egységek vezetőinek jogkörét szükség esetén magukhoz vonhatják, illetőleg jogkört átruházhatnak. Tartós, vagy végleges elvonáshoz, átruházáshoz az eggyel magasabb parancsnok jóváhagyása szükséges.

46. A BM. Ny. K. és osztályai, valamint vezetőinek feladatkörébe tartoznak — jelen ügyrendben foglaltakon túl — mindazon intézkedések és feladatok végrehajtása, amelyeket parancsok, utasítások, szabályzatok határoznak meg és jogkörükbe utalnak.

47. A BM. Ny. K. vezetője, osztályvezetői, alosztályvezetői a személyügyi, fegyelmi, szervezési, anyagi, pénzügyi stb. jogkörüket a hatáskörükbe utalt mértékig a vonatkozó parancsok, utasítások, szabályzatok, hatásköri listák alapján gyakorolják.

48. A BM. Ny. K. és szervei munkájának eredményessége, az állománnyal kapcsolatos feladatok végrehajtása érdekében a parancsnokok kötelesek együttműködni az illetékes párt-, KISZ- és szakszervezetekkel.

IV. fejezet

A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ munkakapcsolata, együttműködésének alapelvei a BM-szervekkel

49. A BM. Ny. K. és az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek vezetői — a jogpolitikai elvek és a szocialista törvényesség figyelembevételével — egyetértésben alakítják és határozzák meg a szervek munkájához szükséges nyilvántartásokat, a nyilvántartás tárgyát képező adatok körét, a nyilvántartások célját, tartalmát, felhasználásának elveit és gyakorlati működését.

- Új nyilvántartási formák létrehozását — az illetékes szervekkel történt egyeztetés alapján — a BM. Ny. K. vezetője terjeszti elő jóváhagyásra a belügyminiszter első helyettesének.
- A nyilvántartást érintő rendelkezéseket — a központosított nyilvántartási rendszerekhez történő megfelelő illesztés céljából — az illetékes parancsnokok kötelesek a BM. Ny. K. vezetőjével egyeztetni.
- Állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti tevékenységgel összefüggő nyilvántartást — beleértve a speciális kisegítő, helyi sajátos nyilvántartást, adattárat is — a BM. szervei csak a BM. Ny. K.-val egyeztetett és illetékes vezető által jóváhagyott szabályzat alapján működtethetnek.
- A BM. Ny. K. nyilvántartási szakkérdésekben köteles minden segítséget megadni a végrehajtó szolgálat zökkenőmentes ellátásához.
- A szervek között fentiekkel kapcsolatos esetleg felmerülő vitás kérdésekben a belügyminiszter első helyettese dönt, vagy javaslatot tesz a belügyminiszternek.

50. A belügyi szerveknél működő mindazon nyilvántartó egységek, amelyek saját szervükre vonatkozó, **de a BM. Ny. K. központosított nyilvántartásaihoz szervesen kapcsolódó** (hálózati, operatív ügyek, társadalomra veszélyes, alap- és kutatónyilvántartás stb.) nyilvántartási feladatokat látnak el:

- az illetékes szerv vezetőjének alárendeltségében és irányításával végzik munkájukat;

- nyilvántartási szakkérdésekben azonban a BM. Ny. K. utasítása alapján és felügyelete alatt dolgoznak;
- e munkakörben dolgozók kinevezését, leváltását, áthelyezését egyeztetni kell a BM. Ny. K. illetékes osztályával.

51. A BM. Ny. K. központosított nyilvántartásaihoz nem kapcsolódó és a szerv sajátos munkáját segítő speciális nyilvántartások, adattárak (KKA., KESPA., Ütlevel, külföldi állampolgárok nyilvántartása stb.):

- az illetékes parancsnokok közvetlen irányítása alatt állnak, akik egy személyben felelősek nyilvántartásaik előírás szerinti működéséért;
- szakfelügyeletüket a BM. Ny. K. vezetője és illetékes osztálya látja el, rendszerüket, működésüket ellenőrzi.

52. Az állambiztonsági, a bűnüldöző, az igazgatásrendészeti szervek szaktevékenységének szerves és elválaszthatatlan része a nyilvántartással kapcsolatos feladatok végrehajtása.

A nyilvántartásba vételekért, azok megalapozottságáért, a nyilvántartások működéséért, beosztott nyilvántartói tevékenységéért az illetékes szervek vezetői felelősek. A nyilvántartásba vétel előtt kötelesek ellenőrizni a nyilvántartás tárgyát képező adatokat, okmányokat, hogy azok megfelelnek-e a követelményeknek.

53. A BM. Ny. K. szervei ellenőrzik, központosított nyilvántartásba veszik, rendszerezik a szervek által beküldött, nyilvántartás tárgyát képező adatokat, okmányokat.

Amennyiben a nyilvántartás céljára beküldött adatok, okmányok nem felelnek meg a parancsokban, utasításokban, szabályzatokban foglalt követelményeknek, a BM. Ny. K. kötelessége a hiányosságokat a nyilvántartásba vételt jóváhagyó szerv vezetőjének jelezni, illetve az adatok ellenőrzésére, kiegészítésére, pontosítására felszólítani.

A BM. Ny. K. szakfelügyeleti, ellenőrző tevékenysége során észlelt hibák, pontatlanságok kijavítása érdekében az adatszolgáltató szerv vezetője köteles megfelelő intézkedést tenni.

54. Az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek és a BM. Ny. K. vezetői felelősek a központosított nyilvántartások politikai tartalmáért, előírás szerinti működéséért, törvényességéért, a helyes elveknek megfelelő egységes nyilvántartási gyakorlat kialakításáért.

- Biztosítsák a nyilvántartások élő, naprakész vezetését.
- Folyamatosan végezzék a nyilvántartások finomítását és előírás szerinti selejtezését.
- Felelősek azért, hogy a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározottakon kívül más nyilvántartás ne legyen, illetőleg indokolatlan nyilvántartásba vétel ne történjen.

55. A BM. Ny. K. a működéséhez szükséges nyilvántartási adatokat az adatszolgáltatásra kötelezett BM-szervek, a büntetőeljárásban részt vevő igazságügyi, továbbá állami, társadalmi szervek, intézmények, valamint az állampolgárok útján biztosítja.

A BM-szervek vezetői folyamatosan kötelesek biztosítani a nyilvántartásokkal kapcsolatos — a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott — adatszolgáltatást a BM. Ny. K. részére.

56. A nyilvántartások fejlesztése, korszerűsítése körében a BM. Ny. K. — az illetékes szervek vezetőivel együttműködve — biztosítja:

- az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek nyilvántartásainak a BM. Ny. K. központi nyilvántartásaival összhangban történő fejlődését, működését;
- a BM. Műszaki és Fejlesztési Csoportfőnökséggel a nyilvántartások gépesítését és műszaki továbbfejlesztését;
- a BM. Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnökséggel a nyilvántartás gépesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtását, a központosított nyilvántartásokból az illetékes vezetők részére a gyors és pontos adatszolgáltatást.

Állásfoglalás, képviselet, kiadmányozás rendje

57. A BM. Ny. K. vezetője valamennyi nyilvántartási szakterületet érintően, az osztályvezetők pedig működési és szakfelügyeleti területükre vonatkozóan jogosultak állást foglalni.

- A BM. Ny. K. vezetője a fontosabb nyilvántartási kérdésekben elfoglalt álláspontjáról az érdekelt szervek vezetőit és a BM. Ny. K. osztályvezetőit tájékoztatja.
- A BM. Ny. K. vezetőjének és az osztályvezetőknek az állásfoglalás előtt be kell szerezniök azoknak a belügyi vezetőknek a véleményét, akiknek az ügykörét az állásfoglalás érinti, vagy akikre az kihat.

58. A BM-szerveknél, más minisztériumoknál, országos hatáskörű szerveknél tartott értekezleten és tárgyaláson a BM. Ny. K. képviselőjére — a BM. Ny. K. vezetőjének megbízása alapján — az az osztály jogosult, amelyik az értekezlet tárgya szerint érdekelt.

- Ha valamilyen értekezleten a BM. Ny. K-t személy szerint meghívott vezető (főelőadó, előadó) képviseli, a szakmai vezetőtől kapott utasítás alapján köteles eljárni.
- Az értekezletekre és tárgyalásokra vonatkozó előírásokat értelemszerűen kell alkalmazni, ha a BM. Ny. K-t valamilyen ideiglenes, vagy állandó jellegű bizottságban képviselik. A bizottságban történő részvételhez a belügyminiszter első helyettesének, vagy a BM. Ny. K. vezetőjének engedélye szükséges.

59. Nyilvántartásokra vonatkozó alapvető kérdésekkel foglalkozó parancs, utasítás, végrehajtási utasítás és szabályzat-tervezet és indokolását észrevételezés céljából meg kell küldeni az érdekelt szerveknek. A BM. Titkárságot minden esetben érdekeltnek kell tekinteni.

60. Az utasításokat, szabályzatokat stb. — amennyiben jellejük megengedi — a Belügyi Közlönyben is közzé kell tenni. A közzétételről a BM. Ny. K. vezetője gondoskodik.

Zárórendelkezések

61. A BM. Ny. K. valamennyi szerve a jelen ügyrendben meghatározott elvek szerint köteles végezni munkáját. A BM. Ny. K. osztályvezetői gondoskodjanak arról, hogy beosztottaik az ügyrendben meghatározott feladatokat megismerjék és végrehajtsák.

62. Az ügyrend 1972. november hó 1. napján lép hatályba. Egyidejűleg a BM. Ny. K. szervezetébe került volt BM. III/2., BM. II/I-5. és BM. II/II-2. Osztály, valamint a BM. II/III-2. Osztály, a gépjármű- és gépjárművezető-nyilvántartó alosztályok ügyrendjei és a jelen ügyrenddel ellentétes rendelkezések hatályukat veszítik.

Budapest, 1972. október 6.

Dr. SELMECI GYÖRGY s. k.

rendőr ezredes,
a BM. Ny. K. vezetője

Felterjesztve: miniszter elvtársnak.

Kapják: elosztó szerint.

Készült: 160 példányban.